

Wrocław, 6 listopada 2008 r.

WK.60/230/K-67/08

**Dyrektor
Ścinawskiego Ośrodka Kultury**

**ul. Jana Pawła II 17
59-330 Ścinawa**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), przeprowadziła w okresie od 4 do 17 września 2008 r. kontrolę gospodarki finansowej Ścinawskiego Ośrodka Kultury. Zakres zbadanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym i przekazanym Panu Dyrektorowi w dniu 17 września 2008 roku.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły m.in. w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie spraw organizacyjnych i kontroli wewnętrznej

Ustalone w Ośrodku w formie instrukcji, uregulowania wewnętrzne zawierały podobne jak i rozbieżne postanowienia dotyczące tych samych zagadnień. Odnosiło się to do postanowień dotyczących inwentaryzacji składników majątku zawartych w: „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie” wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 4/2007 z dnia 5 maja 2007 r. i „Instrukcji inwentaryzacyjnej” wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 1 z dnia 18 czerwca 2007 r. oraz postanowień dotyczących dokumentów księgowych zawartych w: „Instrukcji obiegu, kontroli i dokumentów finansowo – księgowych w Ścinawskim Ośrodku Kultury” wprowadzonej zarządzeniem Dyrektora nr 2 z dnia 18 czerwca 2007 r. i „Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów” ujętej pod zarządzeniem Dyrektora nr 6/2007 z 18 czerwca 2007 r.

W odniesieniu do sposobu prowadzenia ewidencji pozostałych środków trwałych zastrzeżenia budziły wzajemnie wykluczające się zapisy zawarte w części II § 3 ust. 11 i ust. 13 powołanej „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym (...)”. W ust. 11 powołanego §3 dolną granicę wartości pozostałych środków trwałych podlegających ewidencji ilościowo – wartościowej ustalono jako 10% wartości środków trwałych określonych odrębnymi przepisami, czyli na poziomie 350 zł (postanowienie takie zostało zawarte również w § 4 ust. 4 zarządzenia Dyrektora nr 5/2007 z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie wprowadzenia zakładowego planu kont), natomiast w ust. 13 powołanego §3 ustalono, że dla pozostałych środków trwałych o niskiej wartości, tj. poniżej 1.000 zł prowadzona jest ewidencja ilościowa.

W zakresie księgowości

Dokumentacja opisująca zasady rachunkowości przyjęte w Ścinawskim Ośrodku Kultury nie zawierała metod wyceny pasywów i niektórych aktywów oraz ustalenia wyniku finansowego, wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych, opisu systemu informatycznego, zawierającego wykaz programów wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu przetwarzania, a ponadto określenia wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji. Było to niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 lit. b) i c) ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), z których wynika obowiązek ujęcia ww. danych w dokumentacji opisującej zasady rachunkowości przyjęte w jednostce.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

W zakresie prawidłowości, terminowości i zupełności dokumentowania obrotów pieniężnych (kasowych i bankowych w próbie kontrolnej, którą objęto: wybrane raporty kasowe i wyciągi bankowe za miesiące VII, VIII 2006 r., XII 2007 r., VI 2008 r.) stwierdzono pojedyncze uchybienia polegające m.in. na: niesporządzeniu raportu kasowego na dzień 15 lipca 2006 r., przekroczeniu na dzień 15 sierpnia 2006 r. pogotowia kasowego o 136,59 zł, braku zadekretowania dwóch zrealizowanych w m-cu grudniu 2007 r. faktur na łączną sumę 7.275,93 zł, braku faktury dokumentującej wydatek na kwotę 23,30 zł zaewidencjonowany w raporcie kasowym RK 02/08/2006. Powyższe było niezgodne z pkt 3 części pn. „Raport kasowy” i pkt 1 a) części pn. „Zapas gotówki w kasie” - „Instrukcji kasowej w Ścinawskim Ośrodku Kultury” z 1 marca 2006 r. Ponadto z art. 21 ust. 1 pkt 6, art. 24 ust. 4 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości wynika, że dowód księgowy powinien zawierać co najmniej stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz że księgi rachunkowe uznaje się za sprawdzalne, w szczególności gdy udokumentowanie zapisów pozwala na identyfikację dowodów.

We wskazanej próbie kontrolnej stwierdzono również przypadki nieterminowego rozliczania zaliczek gotówkowych, w tym jeden przypadek w m-cu lipcu 2006 r i cztery przypadki w m-cu czerwcu 2008 r. na łączną kwotę 739,00 zł. Przedmiotowe zaliczki zostały rozliczone po upływie 7 dni, co było niezgodne z pkt 3 części pn. „Dokumentacja obrotu kasowego” - „Instrukcji kasowej w Ścinawskim Ośrodku Kultury”.

W zakresie ewidencji środków trwałych i pozostałych środków trwałych oraz inwentaryzacji tych składników majątkowych

Ewidencja analityczna środków trwałych i pozostałych środków trwałych była prowadzona techniką ręczną, w księgach inwentarzowych. W przypadku księgi środków trwałych zastrzeżenia

budziło niestaranie jej prowadzenie. Odnosiło się to do braku o cechowania jej datą założenia i zatwierdzenia przez kierownika jednostki do stosowania, niejednolitego sposobu prowadzenia ewidencji składników (niektóre zostały podzielone na grupy wg klasyfikacji rodzajowej ŚT, a niektóre występowały zbiorczo), nieujmowania danych identyfikacyjnych dla poszczególnych składników (np. numery fabryczne, seryjne - w przypadku urządzeń i sprzętu biurowego), ewidencjonowaniu w jednej pozycji kilku środków trwałych (ewidencja ilościowo – wartościowa). Taki stan uniemożliwiał identyfikację poszczególnych środków trwałych, np. tego samego rodzaju. W Ośrodku nie była prowadzona żadna inna ewidencja dla przedmiotowych składników majątku, chociażby na indywidualnych kartach identyfikacyjnych. Powyższe wynikało m.in. z tego, że w przyjętych przez Ośrodek zasadach rachunkowości brak było uregulowań odnośnie sposobu prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych.

Ponadto w prowadzonej księdze środków trwałych wielu zapisów (np. sumowań do przeniesienia) dokonywano w sposób nietrwały (ołówkiem), poprawiano stwierdzone błędy bez zachowania czytelności wcześniejszych danych, co było niezgodne z art. 23 ust. 1 i art. 25 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z których wynika, że zapisów w księgach rachunkowych dokonuje się w sposób trwały oraz że błędy w zapisach poprawia się z zachowaniem czytelności błędnego zapisu.

Stwierdzono różnicę pomiędzy ewidencją syntetyczną prowadzoną na koncie "011", a ewidencją analityczną do tego konta prowadzoną w księdze inwentarzowej. Różnica wynosiła 1.000,00 zł i wynikała z błędnego ujęcia w ww. księdze, wartości początkowej środka trwałego - „światlica Dziewin”. Powyższe było niezgodne z art. 16 ust. 1 powołanej ustawy o rachunkowości, z którego wynika, że konta ksiąg pomocniczych winny zawierać zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg (...), uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Sprawy dotyczące odpowiedniego zabezpieczenia mienia Ośrodka zostały uregulowane w części III „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”. Pomimo zawartych tam uregulowań, w jednostce nie został wyznaczony pracownik odpowiedzialny za należyte zabezpieczenie majątku. Pracownikom Ośrodka (za wyjątkiem jednej osoby) nie została powierzona na piśmie odpowiedzialność materialna za właściwą eksploatację i ochronę oddanych do użytkowania składników majątkowych. Było to niezgodne z postanowieniami zawartymi w części III § 4 ust. 1 ust. 2 i § 6 ust. 1 powołanej Instrukcji.

Przy przeprowadzaniu inwentaryzacji środków trwałych w drodze spisu z natury według stanu na 31 grudnia 2007 r. nie były przestrzegane niektóre postanowienia „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”. Wbrew postanowieniom części IV § 14 ust. 2 powołanej instrukcji Przewodniczącym komisji inwentaryzacyjnej został pracownik, który nie spełniał wymagań określonych w powołanym przepisie. Do składów komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych wyznaczono te same osoby, co spowodowało konflikt interesów przewodniczących i członków tych organów, w kwestii uprawnień

i obowiązków wymienionych w części IV § 14 ust. 5 pkt 9 "Instrukcji (...)", tj. odpowiedzialności z jednej strony za rzetelny spis z natury, wypełnienie arkuszy i innych dokumentów z inwentaryzacji, a z drugiej strony za skontrolowanie pod względem formalnym i rachunkowym arkuszy spisów z natury i innych dokumentów z inwentaryzacji.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe Panu Dyrektorowi, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnoszę o podjęcie skutecznych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień szczegółowo opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, między innymi poprzez realizację następujących wniosków:

1. Ujednolicenie i dostosowanie do potrzeb i specyfiki jednostki, przepisów wewnętrznych dotyczących inwentaryzacji składników majątku, dokumentów księgowych oraz sposobu ewidencjonowania pozostałych środków trwałych składających się w Ośrodku na system kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), a w szczególności:
 - a) dostosowanie dokumentacji opisującej przyjęte w Ośrodku zasady rachunkowości do wymagań wynikających z art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 lit. b) i c) ustawy,
 - b) dokumentowanie zapisów księgowych (zapisów zawartych w raportach kasowych) w sposób umożliwiający identyfikację dowodów księgowych, stosownie do art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy,
 - c) dokonywanie zapisów księgowych na podstawie dowodów spełniających wymagania określone w art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy,
 - d) dokonywanie zapisów księgowych w sposób trwały, stosownie do art. 23 ust. 1 ustawy,
 - e) poprawianie stwierdzonych błędów w zapisach księgowych, z zachowaniem czytelności błędnych zapisów, stosownie do art. 25 ust. 1 pkt 1 ustawy,
 - f) zapewnienie zgodności ewidencji syntetycznej prowadzonej do konta 011- „środki trwałe” z ewidencją analityczną prowadzoną do tego konta, stosownie do art. 16 ust. 1 ustawy.
2. Określenie w dokumentacji opisującej przyjęte w jednostce zasad rachunkowości sposobu prowadzenia ewidencji analitycznej środków trwałych, stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 powołanej ustawy o rachunkowości. Prowadzenie ewidencji analitycznej środków trwałych w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych środków.
3. Przestrzeganie postanowień „Instrukcji kasowej w Ścinawskim Ośrodku Kultury”, a w szczególności postanowień pkt 3 części p.n. „Raport kasowy”, pkt 1 a) części p.n. „Zapas gotówki w kasie” i pkt 3 części p.n. „Dokumentacja obrotu kasowego” dotyczących terminu

sporządzania raportu kasowego, ustalonej wysokości pogotowia kasowego oraz terminowego rozliczania zaliczek gotówkowych.

4. Przestrzeganie postanowień „Instrukcji w sprawie gospodarki majątkiem trwałym, inwentaryzacji majątku i zasad odpowiedzialności za powierzone mienie”, w szczególności w zakresie odpowiedniego zabezpieczenia majątku Ośrodka oraz organizowania i przeprowadzania inwentaryzacji, tj.:
 - a) wyznaczenie pracownika odpowiedzialnego za należyte zabezpieczenie majątku, stosownie do postanowień części III § 4 ust. 1 Instrukcji,
 - b) powierzanie pracownikom Ośrodka na piśmie odpowiedzialności materialnej za właściwą eksploatację i ochronę oddanych do użytkowania składników majątkowych, stosownie do postanowień części III § 4 ust. 2 i § 6 ust. 1 Instrukcji,
 - c) powoływanie na Przewodniczącego komisji inwentaryzacyjnej osoby spełniającej wymagania określone w części IV § 14 ust. 2 Instrukcji,
 - d) powoływanie Komisji inwentaryzacyjnej i zespołów spisowych w taki sposób, aby wykluczyć konflikt interesów przy wykonywaniu przez poszczególnych członków tych organów obowiązków, o których mowa w części IV § 14 ust. 5 pkt 9 Instrukcji.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Andrzej Holdenmajer
Burmistrz Ścinawy